

Yttrande

Utfärdat 2024-05-02

Diarienummer N609-1875/24

Handläggare: Fredrik Johansson

E-post: fredrik.4.johansson@grundskola.goteborg.se

Yttrande i förvaltningsrättens mål nr 4137-24 – laglighetsprövning enligt kommunallagen avseende grundskolenämndens beslut om kompletteringsbudget

Överklagat beslut

Grundskolenämndens beslut den 26 mars 2024 om kompletteringsbudget (§ 59).

Ärendet

Kommunfullmäktige i Göteborgs Stad beslutade den 21 mars 2024 att i en kompletterande budget höja grundskolenämndens kommunbidragsram med 100 miljoner för 2024.

Den 26 mars 2024 fattade grundskolenämnden beslut om att nämndens tilldelade ramökning skulle fördelas enligt följande:

- 90 miljoner kronor till elevpengen för att kompensera skolenheternas ökade kostnader för avtalade förmånsbestämda pensioner.
- 5 miljoner kronor till den kommunala kulturskolan för att minska behov av ekonomisk anpassning i den elevnära verksamheten.
- 4 miljoner kronor till insatser för ökad måluppfyllelse.
- 1 miljon kronor för att utöka skärgårdstillägget

Grundskolenämndens beslut har överklagats till Förvaltningsrätten i Göteborg. Klagandena yrkar att beslutet ska upphävas respektive upphävas och återförvisas med hänvisning till att beslutet strider mot kommunallagen, skollagen och skolförordningen. Målet handläggs inom ramen för laglighetsprövning och grundskolenämnden ska, efter beviljat anstånd, inkomma med yttrande till förvaltningsrätten senast den 22 maj 2024.

Rättslig reglering

Av 13 kap. 8 § kommunallagen (2017:725) framgår att ett överklagat beslut ska upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Grundskolenämndens yttrande

Det överklagade beslutet rör fördelning av medel enligt fyra olika delposter på sammanlagt 100 miljoner kronor.

Enligt nämndens bedömning är de delar av beslutet som avser kulturskolan, 5 miljoner kronor, och skärgårdstillägget, 1 miljon kronor, inte bidragshöjande för elevpengen och ska därför inte heller fördelas utifrån principen om lika villkor.

Det så kallade skärgårdstillägget regleras i Grundskolenämndens ersättningsregler 2024. Där står följande:

Extra ersättning på grund av specifika glesbygdsförutsättningar utgår till grundskolor i södra skärgården. Små kommunala eller fristående grundskolor utanför södra skärgården i Göteborgs stad inkluderas inte av den extra ersättningen. Grundskolenämnden fattar beslut av belopp i ärendet Ersättningsbelopp som fastställs årligen.

Inom Göteborgs Stad bedriver i dagsläget ingen fristående huvudman verksamhet som omfattas av skärgårdstillägget. Om en fristående huvudman började bedriva verksamhet som uppfyller de kriterier som skärgårdstillägget ställer skulle denna verksamhet också omfattas av den beslutade höjningen. Sammantaget kan skärgårdstillägget inte anses strida mot principen om lika villkor.

Vad gäller delen som avser insatser för ökad måluppfyllelse, 4 miljoner kronor, är denna del att anse som bidragshöjande för elevpengen, men är inte kopplat till ett äskningsförfarande för de fristående huvudmännen. Avsikten med beslutet är således att medlen ska fördelas enligt principen om lika villkor.

Det överklagade beslut kan i de delar det avser kulturskolan, skärgårdstillägget och insatser för ökad måluppfyllelse därför inte anses ha tillkommit i strid med lag eller annan författning och bör därför inte upphävas.

Vad gäller delen som avser att kompensera skolenheternas ökade kostnader för avtalade förmånsbestämda pensioner, 90 miljoner kronor, framgår av det överklagade beslutet att fristående huvudmän under innevarande år kommer att ges möjlighet att äska medel för motsvarande ökade kostnader för pensioner. Huruvida denna del av det överklagade beslutet kan anses strida mot lag eller annan författning överlämnar nämnden till domstolen att avgöra.